

El doble llenguatge del requisit lingüístic

Aquest curs comencen a treballar al País Valencià els primers docents que han hagut de presentar el requisit lingüístic per poder oposar. Però la situació no ha millorat gaire, i professors sense capacitació lingüística continuen en centres amb programes bilingües. A més, els llicenciats en Filologia Catalana, exclosos del requisit, comencen a fer front a una situació de discriminació que ja s'allarga massa temps.

Si el debat sobre la Llei de qualitat marcarà a nivell estatal el curs escolar que acaba de començar, al País Valencià, un any més –i sense oblidar la reforma educativa que es prepara des de Madrid–, continua oberta la polèmica al voltant del requisit lingüístic en la funció docent. De fet, tot i que enguany la Conselleria d'Educació de la Generalitat Valenciana ha exigít per primera vegada l'acreditació del requisit lingüístic als aspirants a aprovar una oposició, el departament que dirigeix Manuel Taracón continua adjudicant places en centres amb programes bilingües a professors sense capacitació lingüística.

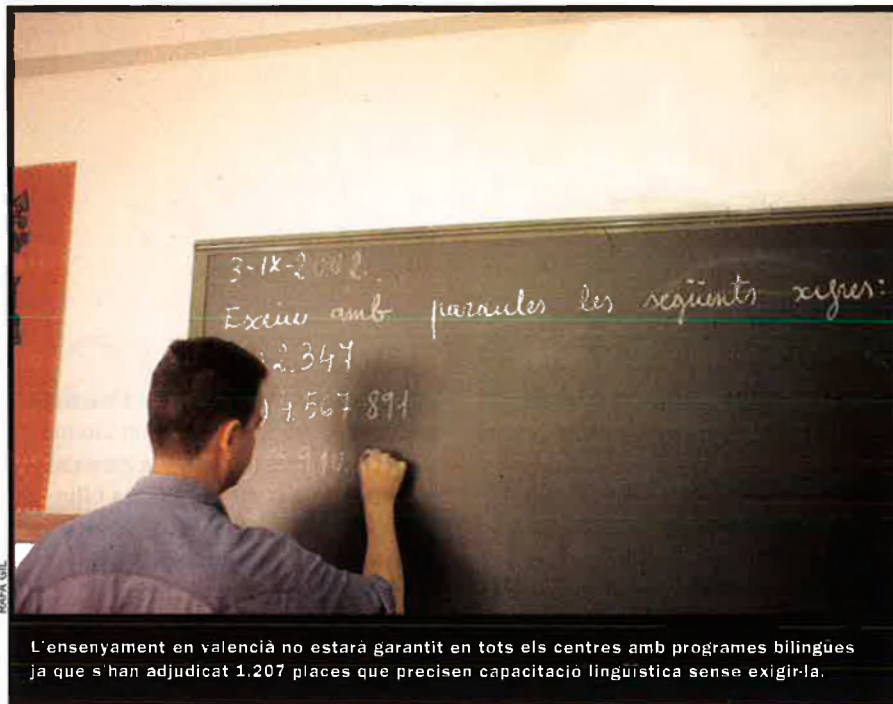
No debades, el famós decret de requisit lingüístic, que havia de convertir-se en la gran solució per a totes aquestes irregularitats, s'ha quedat pràcticament en un no res. I és que si, inicialment, l'esborrany del decret preveia aplicar el requisit lingüístic a tots els actes administratius relacionats amb la docència (oposicions, adjudicacions de places, mobilitat interna, concursos de trasllats, comissions de serveis...), finalment el Govern valencià –per a sorpresa de la comunitat educativa– el va reduir únicament i exclusivament a les oposicions. D'aquesta manera, tant els professors que demanen trasllat de centre educatiu com aquells que, tenint l'oposició aprovada, no tenen plaça fixa, no han de justificar si tenen o no coneixements de valencià. Sense comptar, és clar, amb el professorat que no té capacitació lingüística i que fa anys que té una plaça fixa en qualsevol centre escolar.

Així, i segons han denunciat els sindicats, la Conselleria d'Educació ha adjudicat enguany 1.207 places docents que precisen la capacitació lingüística del

professorat sense exigir-la. Una mesura que afectarà més de 30.000 alumnes valencians i que impedirà la correcta aplicació de tots els programes bilingües dels centres educatius valencians, incloses totes les especialitats de la LOGSE. En concret han estat 884 places adjudicades a les comarques d'Alacant, 301 a les de València i 22 a les de Castelló. La majoria corresponen a professors d'educació infantil de tots els centres que tenen programes d'incorporació progressiva al valencià.

Aquesta, però, no és la primera vegada que professors sense cap coneixement de català són destinats a escoles amb línies en la nostra llengua. De fet, aquest és el tercer any consecutiu que els sindicats, tot i que ho han exposat repetidament en les meses sectorials, denuncien irregularitats en l'adjudicació de places. Ni tan sols les recomanacions del Síndic de Greuges en el seu informe anual fan reaccionar l'administració valenciana. "El problema –explica Vicent Esteve, de l'STEPV-IV (Intersindical Valenciana)– no solament és la gran quantitat de docents que no han hagut de presentar el requisit, sinó que no sabem (ni sabrem) quants tenen capacitació lingüística i quants no. Simplement perquè no els l'han demanada. I així és molt difícil denunciar les mancances."

En aquest sentit, la Federació Escola Valenciana (FEV) aprofitarà les primeres setmanes del curs per contactar amb els centres educatius amb l'objectiu d'esbrinar la capacitació lingüística dels professors dels programes bilingües. "Amb això –diu Diego Gómez, president d'Escola Valenciana– només volem evitar disfuncions que compliquen les decisions dels centres educatius i que afecten la qualitat de l'ensenyament de

L'ensenyament en valencià no estarà garantit en tots els centres amb programes bilingües ja que s'han adjudicat 1.207 places que precisen capacitat lingüística sense exigir-la.

l'alumnat." "Perquè –afegeix Gómez–, no ho hem d'oblidar, que també hem de reivindicar els drets lingüístics dels xiquets i de les seues famílies." Per això, a finals d'aquest mes, amb la col·laboració de la FAPA (Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes), la FEV presentarà totes les dades obtingudes.

Per la seua banda, la Conselleria d'Educació intenta justificar aquesta situació assegurant que les comarques castellanoparlants ja tenen totes les places cobertes i que han de donar un lloc de treball a tots aquells docents que tenen una plaça o una oposició guanyada, encara que no tinguen capacitat lingüística. "Tot això es converteix en un cercle viciós de molt difícil solució –assenyala Esteve–. D'una banda s'intenta aturar el creixement del problema exigint el requisit als nous opositors, i de l'altra hi ha tot un conjunt de docents sense capacitat que han de continuar treballant."

Quin Pacte per la Llengua? Les coses, doncs, sembla que no han canviat gaire des que el juny de 2001 l'aleshores president de la Generalitat Valenciana, Eduardo Zaplana, i el secretari general dels socialistes valencians, Joan Ignasi Pla, signaven un compromís conjunt per a la promoció del valencià

Escola Valenciana comprovarà si es compleixen els programes bilingües

en el marc de l'anomenat Pacte per la Llengua. Un compromís que tenia com a principal objectiu el requisit lingüístic, en base al qual s'exigiria que "donada la cooficialitat del valencià i del castellà, tot el professorat de la comunitat hauria de tenir la capacitat lingüística en les dues llengües".

Poc després d'aquell acord amb el qual Zaplana s'omplia la boca, començaven les negociacions amb els representants de la comunitat educativa. I els resultats no es van fer esperar. La Conselleria es va comprometre amb sindicats i associacions a elaborar un decret de requisit lingüístic que s'havia d'exigir per a tots els actes administratius relacionats amb la docència, incloses les oposicions, els concursos de trasllat, les actes d'adjudicació de places, etc. Tot, des d'educació infantil fins al batxillerat.

Però els canvis tampoc no es van fer esperar, i a l'hora d'aprovar el decret (el maig de 2002), les exigències es van rebaixar significativament, de manera que el decret només afectava els aspirants a aprovar una oposició. "Ens han volgut tapar la boca amb un decret que en realitat no arregla res", es lamenta Diego Gómez, d'Escola Valenciana. "En realitat, el que va passar és que la Conselleria es va trobar amb l'oposició de la resta de conselleries (que haurien d'exigir el mateix als seus funcionaris) i del poder polític i de les associacions de les zones castellanoparlants."

Però si la rebaixada de continguts del decret va deixar desconcertada la comunitat educativa, l'exclusió dels llicenciats en Filologia Catalana del requisit lingüístic va provocar un autèntic allau de crítiques. Fent, una vegada més, una concessió al secessionisme lingüístic, la Conselleria establia abans de l'estiu –en l'ordre que regulava les oposicions per a aquest curs– que els llicenciats en Filologia Catalana no podien obtenir directament el requisit lingüístic, quan sí que acceptava els posseïdors del nivell mitjà de valencià que atorga la Junta Qualificadora i els llicenciats en Filologia Valenciana, entre d'altres. Curiosament, el títol de BUP i COU suposa automàticament el reconeixement del nivell mitjà, i, també curiosament, l'únic títol oficialment reconegut a tot l'estat espanyol és el de Filologia Catalana.

No obstant això, onze dels titulats en aquesta llicenciatura no es van poder presentar a les oposicions per no tenir, segons la Conselleria, el títol adient per obtenir el requisit lingüístic: tres del Principat, dos de les Balears, quatre de València i dos de Castelló. Això sí, depenent de l'actitud del funcionari de torn, alguns llicenciats sí que van poder formalitzar la matrícula per a oposar tot i presentar només el títol de Filologia Catalana. Ara, el col·lectiu de llicenciats, que fins ara s'havia mantingut al marge, ha començat a organitzar-se en contra del decret. De moment, el primer objectiu és crear una Associació de Professionals de la Llengua. "Encara estem començant –assegura Jaume Monzó, un dels impulsors del projecte–, però treballarem per consolidar un grup que defense

La campanya en favor del requisit lingüístic, no solament en la docència sinó en tota la funció pública, continuarà endavant tot i els canvis que ha introduït la Conselleria en les oposicions. Sindicats i associacions consideren que encara queden molts aspectes pendents de solució.

els interessos corporatius, no solament en el cas del requisit lingüístic, sinó en totes les qüestions que ens puguen afectar a més llarg termini." Aquest col·lectiu té previstes algunes mobilitzacions amb l'objectiu que, si no ho fa la Conselleria, almenys els tribunals els reconeguen el dret a presentar-se a les oposicions.

De moment, els onze llicenciats exclosos, juntament amb les universitats de València i d'Alacant i l'STEPV estan pendents del recurs que van interposar al Tribunal Superior de Justícia contra el decret de requisit lingüístic. En aquest sentit, la setmana passada es manifestava també el Consell General de l'Institut Joan Lluís Vives (IJLV), integrat pels divuit rectors de les universitats de Catalunya, País Valencià, Illes Balears, Catalunya Nord i Andorra que en formen part. L'IJLV denuncia l'omissió de la titulació de Filologia

Catalana i dona ple suport a les accions legals que puguen emprendre les universitats membres de la xarxa.

Més enllà del requisit. Mentre els tribunals es decideixen, la campanya en favor del requisit continua en marxa. De moment, la Comissió 9 d'Octubre, que integren partits polítics d'esquerra, sindicats i entitats com Acció Cultural del País Valencià o Revolta, ha anunciat que la manifestació del Nou d'Octubre, fent un pas més en les demandes sobre l'ús social de la llengua, reivindicarà sota el lema "Un país lliure, un món més just" –el mateix que va encapçalat la manifestació de l'Onze de Setembre– la reforma de l'Estatut i l'autogovern, sense oblidar la qüestió del requisit.

Per la seua banda, Escola Valenciana ha decidit avançar les tradicionals i reivindicatives trobades per la llengua al mes d'abril, coincidint amb l'inici de la

campanya electoral. Escola Valenciana, de fet, ja fa anys que duu endavant una campanya que no solament reivindica el requisit lingüístic per als docents, sinó per a tota la funció pública valenciana. L'única manera, diuen, de respectar els drets lingüístics de tots els ciutadans.

Més enllà del requisit, però, cada vegada són més les veus que reclamen als responsables de l'administració que deixen d'utilitzar la llengua com a arma política. No debades, com ja apuntaven les resolucions del III Congrés d'Escola Valenciana, celebrat a finals del passat mes de març, el sistema educatiu ha d'afrontar altres qüestions molt més importants. La globalització, la multiculturalitat i la immigració seran, ben segur, els reptes per a un futur més proper del que sembla.

Rosanna Melià